

DW.400.3.2020.IGR

DW.35.2020

Warszawa, dnia 09.03.2020r.

WYCIĄG Z LISTY POLECENIOWEJ Z POTWIERDZENIEM ODBIORU	
09.03.2020	
Podpis	

Decyzja w sprawie interpretacji

art.33 ust.7, 7a i 7b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Na podstawie art.34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 z późn.zm.) zwanej dalej ustawą, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanego dalej PFRON lub Fundusz) stwierdza, że stanowisko (zwanego dalej Wnioskodawcą) zaprezentowane we wniosku z dnia 3 lutego 2020 r. o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów art.33 ust.7, 7a i 7b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2019 r. poz.1172 z późn.zm.) zwanej dalej ustawą o rehabilitacji - **jest nieprawidłowe.**

Uzasadnienie:

Pismem z dnia 3 lutego 2020 r. Wnioskodawca skierował do Prezesa Zarządu PFRON wniosek o udzielenie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów art.33 ust.7, 7a i 7b ustawy o rehabilitacji.

Wniosek swój Wnioskodawca skierował na podstawie art.34 ustawy. Zgodnie z art.34 ust.1 ustawy *przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki*

organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).

W przedmiotowym wniosku Wnioskodawca przedstawił następujące zdarzenie przyszłe:

Wnioskodawca jest pracodawcą posiadającym status zakładu pracy chronionej. W przeszłości ponosił wydatki ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (dalej też jako ZFRON lub fundusz rehabilitacji) na cele wskazane w art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji.

Ze względu na uwarunkowania na rynku pracy, Wnioskodawca zamierza zrezygnować ze statusu zakładu pracy chronionej. Pozostanie nadal przedsiębiorcą zatrudniającym osoby niepełnosprawne, jednocześnie spełniającym warunki określone w art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji, tj. będzie zatrudniał co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz będzie osiągał co najmniej 25% wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym zadano następujące pytanie:

Czy w przypadku zgłoszenia rezygnacji ze statusu zakładu pracy chronionej wpłacie do PFRON nie będzie podlegać, oprócz niewykorzystanych środków ZFRON, także kwota wydatkowana na cele wskazane w art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji, w części niepokrytej odpisami amortyzacyjnymi przy zastosowaniu właściwych stawek?

Stanowisko Wnioskodawcy:

Zgodnie z art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji w razie utraty statusu zakładu pracy chronionej niewykorzystane środki ZFRON podlegają niezwłocznej wpłacie do PFRON, z zastrzeżeniem ust.7a i 7b.

W myśl art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji, wpłacie na PFRON podlega także kwota wydatkowana ze środków ZFRON na nabycie, wytworzenie lub ulepszenie środków trwałych przeznaczonych na określone w tym przepisie cele rehabilitacyjne - w części niepokrytej odpisami amortyzacyjnymi według właściwych stawek.

Z powyższych przepisów wynika, że w przypadku rezygnacji, a więc utraty statusu zakładu pracy chronionej wpłacie do PFRON podlegają dwie grupy środków:

- 1) środki pieniężne pozostające na stanie ZFRON na dzień utraty statusu;
- 2) środki ZFRON w kwocie wydatkowanej na środki trwałe – w części, która nie została pokryta odpisami amortyzacyjnymi.

W art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji poczyniono zastrzeżenie związane z ust.7b, z którego wynika, że obowiązek wpłaty na PFRON nie powstaje, gdy pracodawca pomimo utraty statusu zakładu pracy chronionej spełnia warunki określone w tym przepisie.

Zgodnie z dyspozycją art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji spełnienie warunku dotyczącego osiągania stanu zatrudnienia ogółem i wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych („co najmniej 15 + 25%”) powoduje, że po utracie statusu zakładu pracy chronionej – pracodawca zachowuje ZFRON i niewykorzystane środki tego funduszu. Z przepisu tego nie wynika, że spełnienie powyższych warunków zwalnia pracodawcę z dokonania wpłaty, o której mowa w art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji.

Z kolei art.33a ustawy o rehabilitacji określa, że „Przepisy art.33 stosuje się do pracodawców, o których mowa w art.33 ust.7b”, co oznacza, że zachowanie warunków zatrudnienia „co najmniej 15 + 25%” uprawnia pracodawcę jedynie do zachowania ZFRON i niewykorzystanych środków tego funduszu.

Z zestawienia dyspozycji art.33 ust.7, 7a i 7b oraz art.33a ustawy o rehabilitacji należy zatem wnioskować, że pracodawca, który pomimo utraty statusu zakładu pracy chronionej zatrudnia co najmniej 15 pracowników w pełnym wymiarze czasu, w tym co najmniej 25% osób niepełnosprawnych, zachowuje środki ZFRON. Natomiast zgodnie z art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji jest zobowiązany wpłacić do PFRON kwoty zainwestowane w środki trwałe przeznaczone na cele rehabilitacji w zakładzie pracy chronionej.

Z uwagi na powyższe, zdaniem Wnioskodawcy w przypadku utraty statusu zakładu pracy chronionej i spełnienia warunków, o których mowa w art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji:

- nie podlegają wpłacie niewykorzystane środki zachowanego ZFRON według stanu na dzień utraty statusu, o czym mowa w art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji;
- wpłacie podlega kwota wydatkowana ze środków ZFRON na nabycie środków trwałych – w części, która nie została pokryta opisami amortyzacyjnymi, o czym mowa w art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji.

Na tle przedstawionego zdarzenia przyszłego, stwierdzam co następuje:

Zgodnie z art.34 ust. 1 ustawy przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna).

Na podstawie art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji w razie likwidacji, upadłości albo wykreślenia z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonego przez pracodawcę zakładu pracy chronionej lub utraty statusu zakładu pracy chronionej niewykorzystane według stanu na dzień likwidacji, upadłości lub utraty statusu zakładu pracy chronionej środki ZFRON podlegają niezwłocznie wpłacie do PFRON, z zastrzeżeniem ust.7a i 7b.

Z kolei z art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji wynika, że na dzień zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust.7 – wpłacie do Funduszu podlega także kwota odpowiadająca kwocie wydatkowanej ze środków ZFRON na nabycie, wytworzenie lub ulepszenie środków trwałych w związku z modernizacją zakładu, utworzeniem lub przystosowaniem stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, budową lub rozbudową bazy rehabilitacyjnej, wypoczynkowej i socjalnej oraz na zakup środków transportu - w części, która nie została pokryta odpisami amortyzacyjnymi, ustalonymi przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych wynikających z Wykazu rocznych stawek amortyzacyjnych.

Przepisy art.33 ust.7 i 7a ustawy o rehabilitacji określają podstawowy zakres obowiązku wpłaty na PFRON związanej z określoną zmianą organizacyjną u dysponenta ZFRON. Z zaistnieniem którejkolwiek z przesłanek określonych w art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji co do zasady wiąże się powstanie obowiązku wpłaty w wysokości określonej w art.33 ust.7 i 7a ustawy o rehabilitacji.

Analizując art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji należy przede wszystkim zauważyć, że:

- przepis ten nie zawiera hipotezy, tj. tej części normy prawnej, która określa adresata i okoliczności, w których przepis znajduje zastosowanie;
- przepis ten określa wyłącznie kwotę, która „także” podlega zwrotowi do PFRON;
- odesłanie do tego przepisu jest zawarte w art.33 ust.7, który jako jedyny przepis ustawy o rehabilitacji określa okoliczności tego zwrotu.

Oznacza to, że art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji znajduje zastosowanie wyłącznie w tych sytuacjach, w których znajduje zastosowanie art.33 ust.7, ponieważ w tym przepisie znajduje

się hipoteza normy zawartej w art.33 ust.7a. Z drugiej strony art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji zawiera rozwinięcie dyspozycji (czyli tej części normy prawnej, która określa skutki zaistnienia stanu określonego w dyspozycji normy prawnej oraz sposób postępowania adresata w tym przypadku) zawartej w art.33 ust.7. Wskazuje na to wspomniany wyraz „także” i odesłanie zawarte w art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji. Zatem dyspozycja zawarta w art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji wyznacza określony sposób postępowania wyłącznie w sytuacjach wskazanych w art.33 ust.7. Z tego względu art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji nie pełni żadnej innej funkcji niż uzupełnienie dyspozycji zawartej w art.33 ust.7.

Natomiast art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji przewiduje możliwość warunkowego zawieszenia w realizacji obowiązku wpłaty na PFRON w wysokości określonej w art.33 ust.7 i 7a, gdy pracodawca spełnia jednocześnie trzy warunki, tj.:

- utracił status zakładu pracy chronionej;
- osiąga stan zatrudnienia ogółem w wysokości co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu;
- osiąga wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25%.

Wynikające z art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji wyłączenie obowiązku wpłat na PFRON, o których mowa w art.33 ust.7 i 7a, stanowi wyjątek od zasady, że w przypadku utraty statusu zakładu pracy chronionej należy dokonać wspomnianej wpłaty. Wprawdzie brzmienie art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji może sugerować, że wyjątek określony w tym przepisie obejmuje wyłącznie kwotę, o której mowa w art.33 ust.7, jednak tak nie jest z co najmniej z dwóch powodów.

Po pierwsze – inaczej niż to ma miejsce w przypadku „zachowania funduszu rehabilitacji i niewykorzystanych środków tego funduszu” – nie sposób „zachować kwoty odpowiadającej kwocie wydatkowanej ze środków ZFRON na określone cele w części niezamortyzowanej”. Po drugie, aby ustalić kwotę środków, które może zachować pracodawca na podstawie art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji, należy odwołać się do art.33 ust.7, który odsyła do art.33 ust.7a (a także do art.33 ust.7b), przez co stosując art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji należy uwzględniać nie tylko kwotę określoną w art.33 ust.7, ale i w art.33 ust.7a.

Należy zatem stwierdzić, że zastosowanie art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji wyłącza powstanie obowiązku wpłaty do PFRON, zarówno w części, o której mowa w art.33 ust.7, jaki i w art.33 ust.7a ustawy o rehabilitacji – w czasie, w którym pracodawca osiąga stan

zatrudnienia ogółem co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25%.

Z tego względu w okresie, w którym pracodawca będzie spełniał łącznie wszystkie te wymogi, po jego stronie nie powstanie obowiązek zwrotu do PFRON niewykorzystanych środków funduszu rehabilitacji oraz niezamortyzowanej wartości zakupionych środków trwałych, a środki zgromadzone na ZFRON pracodawca może wydatkować aż do wyczerpania.

Jednocześnie do takiego pracodawcy, na podstawie art.33a ustawy o rehabilitacji, zastosowanie będą miały regulacje zawarte w art.33, jak m.in. dotyczące zasad tworzenia zakładowego funduszu rehabilitacji, obowiązków takiego pracodawcy, wydatkowania środków ZFRON, sankcji w przypadku niezgodnego z ustawą o rehabilitacji przeznaczenia środków tego funduszu, obowiązku wpłaty z ust.4c czy podleganiu audytowi dyrektora izby administracji skarbowej. Dlatego art.33a ustawy o rehabilitacji nie pozostaje w kolizji z art.33 ust.7 i 7a ustawy o rehabilitacji, bowiem dotyczy innej materii – wprowadza nakaz stosowania uregulowań zawartych w art.33 do pracodawców, którzy utracili status zakładu pracy chronionej oraz osiągają stan zatrudnienia ogółem w wysokości co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25%. Natomiast w stosunku do pracodawców, którzy utracili status zakładu pracy chronionej, z mocy prawa powstaje obowiązek wpłaty do Funduszu, o której mowa w art.33 ust.7 i 7a ustawy o rehabilitacji – jednakże warunkowo może on zostać zawieszony w swojej realizacji w związku ze spełnianiem warunków co do struktury zatrudnienia określonych w art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji.

Jeżeli w jakimkolwiek okresie miesięcznym pracodawca, o którym mowa powyżej, przestanie spełniać chociażby jeden z warunków określonych w art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji, to tym samym przestanie istnieć przesłanka warunkowo wyłączająca powstanie zobowiązania z tytułu wpłaty określonej w art.33 ust.7 i 7a ustawy o rehabilitacji. Taki pracodawca będzie zatem zobowiązany do dokonania wpłaty do PFRON, z tym że jej kwota będzie odpowiadała kwocie niewykorzystanych środków ZFRON wraz ze środkami w części niezamortyzowanej obliczonymi nie według stanu na dzień utraty statusu zakładu pracy chronionej, lecz na dzień zaprzestania spełniania warunków dotyczących struktury zatrudnienia określonych w art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji.

Prawidłowość takiej wykładni potwierdza również orzecznictwo sądów administracyjnych. Przedstawione stanowisko organu w pełni potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 grudnia 2018r., sygn. akt VIII SA/Wa 632/18.

Wykładnia ta legła również u podstaw przyjęcia obowiązującej redakcji objaśnienia nr 13 załącznika nr 5 do Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców zobowiązanych do wpłat na ten Fundusz (Dz.U. z 2019 r. poz.172). Objasnienie to dotyczy poz.19 deklaracji DEK-II-a i zgodnie z nim wpłata obejmuje:

- niewykorzystane środki ZFRON;
- kwotę odpowiadającą kwocie wydatkowanej ze środków funduszu rehabilitacji na nabycie, wytworzenie lub ulepszenie środków trwałych w związku z modernizacją zakładu, utworzeniem lub przystosowaniem stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, budową lub rozbudową bazy rehabilitacyjnej, wypoczynkowej i socjalnej oraz zakup środków transportu - w części, która nie została pokryta odpisami amortyzacyjnymi, ustalonymi przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych wynikających z Wykazu rocznych stawek amortyzacyjnych

- na dzień powstania obowiązku zwrotu środków ZFRON, przy czym w przypadku utraty statusu zakładu pracy chronionej, dniem tym jest ostatni dzień miesiąca, w którym nastąpiło zaprzestanie spełniania warunków określonych w art.33 ust.7b ustawy o rehabilitacji. Miesiąc, w którym przypada ten dzień jest również okresem sprawozdawczym, który powstaje obowiązek dokonania wpłaty obliczonej na podstawie art.33 ust.7 i 7a ustawy o rehabilitacji.

Reasumując:

W przypadku utraty przez Wnioskodawcę statusu zakładu pracy chronionej oraz jednoczesnym spełnianiu warunków określonych w art.33 ust.7 ustawy o rehabilitacji, tj. osiągnięciu stanu zatrudnienia ogółem w wysokości co najmniej 15 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu oraz wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 25%, Wnioskodawca nie będzie obowiązany do wpłaty:

- niewykorzystanych środków zachowanego ZFRON;
- kwot wydatkowanych ze środków ZFRON na nabycie środków trwałych – w części, która nie została pokryta opisami amortyzacyjnymi.

Mając powyższe na uwadze, stanowisko z siedzibą we ... wyrażone we wniosku z dnia 3 lutego 2020 r., w sprawie interpretacji art.33 ust. ust.7, 7a i 7b ustawy o rehabilitacji - jest nieprawidłowe. W związku z powyższym postanowiono, jak w sentencji.

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez Wnioskodawcę i stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania interpretacji. Organ w postępowaniu w sprawie urzędowej interpretacji nie może prowadzić żadnego postępowania dowodowego, bowiem przedmiotem postępowania nie jest ustalenie stanu faktycznego – stan ten jest stanem hipotetycznym, określonym przez wnioskującego o interpretację. Nie może go własnymi ocenami podważać, ustalać, uzupełniać ani też zmieniać w jakimkolwiek zakresie, nawet wówczas, gdy w oparciu o inne źródła, czy wiedzę znaną mu z urzędu, powziąłby uzasadnione wątpliwości co do zgodności przedstawionego przez przedsiębiorcę-wnioskodawcę stanu faktycznego z obiektywną rzeczywistością (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 16 lipca 2009 r., sygn. akt II SAB/Go 8/09).

Pouczenie:

Od niniejszej decyzji przysługuje Stronie, za pośrednictwem Prezesa Zarządu PFRON odwołanie do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania Strona może zrzec się prawa do jego wniesienia. Z dniem doręczenia Prezesowi Zarządu PFRON oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez Stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z upoważnienia Prezesa Zarządu
Państwowego Funduszu Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych
Dyrektor Departamentu ds. Wpłat

Edyta Domańska

09.03.2020